

# اسلام کی روشنی

شعاری : « دینی برہمیت ، حیاتی برہمیت » در .

نیل ۱ - صائی ۱۸  
۱۳ صفر ۱۳۳۳  
۱۸ کانون اول ۱۳۳۰  
جلد ۲  
مدیری : حلیم ثابت

قرآنہ کریم

سورۃ بقرہ دن « ان الله لا يستحي ان يشرب مثلاً . . . » آیت کریمہ سنک مفہوم شریفی  
[حاشیہ لی مفہوم قرآن دن] . . . . . مناسرتلی رفعت صرحوم

برده یوزیمیزی بو طرفه چوپرهم ؛ شو زواللی دیادی ده برکورهلم . الله اکبر  
ایشته خونخوار موسقوفک استبداد زنجیرلری آلتده ایکلین قافقاس نازینی ؛  
ایشته بیوک مجاهد شامک مرد عسکرلری کوزلین روح حزنی . ایشته  
اجدادیمزک یقیق اوبه لری ؛ او ایللی قانلریله صولامش مجاهدلرک طویراق  
اولش تربه لری . ایشته تغلیس ، او پارلاق اسکی اسکی سرایلری ؛ دنیا به اوک  
سالان حوریلری ، آیلری . مردار موسقوفک کیرلی قوجاغنده ایچین ایچین  
آغلا یور ؛ قورتاریجی یکتلری ، آیلری قانلی یاشلرله بکله نور .  
برده دونک بو یانه باقم ؛ یوره کلریمز یانه یانه کورهلم . الله اکبر ، ایشته  
دها دون قان ایچجی دشمنک چیکدیکی یوردلر ، اوبه لر ؛ آتسه ویروب  
یاقدیغی مناره لر ، قبه لر . ایشته قارنلری ده شلمش قادینلر ، آنالر ؛ ایپه  
چکیلش ارلر ، آنالر . ایشته واردارده ، مریچده کزن بوغوقلر ؛ سوزکو  
اوجلریته طاقلمش یاورژلر ، چوجوقلر . ایشته سونمش ، خراب اولش بارقلر ،  
بوچاقلر ؛ دو مانلری توتمز اولش اولر ، اوجاقلر . ایشته قوصوه ، دشمنلر  
اورته سنده قالمش اولر خاقان ؛ ایشته کوزل سلانیک ، سوکیلی مناستر ، نه جان  
قالمش ، نه جانان .

ای ناس ، هایدیک جهاد سانجانی آتته دشمنلرله اوروشمه به ؛ یزی بکلین  
یوردلری قورتارمه به ، قارده شلره قاوروشمه به . فاتهنضوا رحمکم الله .  
[ بعدہ خطبہ ثانیہ قرائت اوانه جقدر ]

شیخ اده بالی

۷ صفر ، ۱۳۳۳

## اجماع

مطاع اولان شرعی دلیللرک بری «نص» اولدیغی کبی ، دیگرده «اجماع» در .  
اجماع ، معنوی یا خودمادی بزانتخاب دولایسیله رسماً صلاحیت تشریحیه به  
مالک عینی عصره و عینی محیطه منسوب بولونان کیمه لرک اعتقاد ، عبادت ،  
حقوق خصوصلرنده اتقاق ایتمه لریدر .

بو صلاحیت تشریحیه به مالک اولان کیسه لره « اهل حل و عقد » نامی ویریلیر . اهل حل و عقدك حکملری یا « دین » یا خود « حقوق » حقنده وارد اولور . دین اعتقاد لرله عبادت لر دن ، حقوق ایسه مادی بر قوه مؤیده به مالک طرز عمل لر دن عبارتدر .

زمانزده صلاحیت تشریحیه به مالک اولان اهل حل و عقدك ایکی زمرده آیریلدینی کوریلیر :

( ۱ ) ولایت دینی حائز اولانلر

( ۲ ) ولایت حقوقیه حائز اولانلر

ولایت دینی حائز اولانلر باشده حضرت خلیفه اولدینی حالدده شیخ الاسلام اقدینك تحت نظارت لر نده بولونان قنوا امامتی ایله مفتیلردر .  
ولایت حقوقیه حائز اولانلر دینه باشده حضرت پادشاه بولوندینی حالدده اعیان و مبعوثان هیئت لریدر .

بو ایکی دورلو ولایت عامه نك هر ایکی سی ده رسمی بر ماهیتی حائزدر . فقط ولایت دینی حائز اولانلر هم اصطفای علمی هم ده انتخاب رسمی ایله تعیین اولونورلر . ولایت حقوقیه حائز اولانلر ایسه - قانون اساسیده محرر شرائطی حائز اولق اوزره - یا لکز یا انتخاب بوصفتی احراز ایدرلر . فقط نصل اولورسه اولسون هر ایکی ولایت عامه اربانی رسماً صلاحیت تشریحیه به مالک طانیلمقدهدر .

ولایت عامه دینی حائز اولانلرک صلاحیت تشریحیه لری امور دینی به ، ولایت عامه حقوقیه حائز اولانلرکده امور حقوقیه منحصردر .

وقیله هم امور دینی به ، هم ده امور حقوقیه عائد صلاحیت تشریحیه ، شیمدیکی ولایت عامه دینی حائز علمای کرام هیئتک سلفلری دیمک اولان مجتهدین حضراتنه مخصوص ایدی . کرك خلفای راشدین دورنده ، کرك صوکرالی امویلر و عباسیلر زماننده هم دینی ، هم ده حقوقی بوتون صلاحیت تشریحیه اوزمانک عرفه کوره رسماً مجتهدین حضراتنه مفوض ایدی . خلیفه لرده داخل اولدینی حالدده اوزمانده کی بوتون امتک وجدانی مجتهدین حضراتنک صلاحیت تشریحیه به مالک اولدیغنه ایتانیوردی .

بناءً عليه اوزمانك عرقه كوره و مجتهد تانيلان كيمسه لر معنوی براتخاب و تولیت ايله رسماً هم دینده ، همده حقوقده صلاحیت تشریعیه بی حائز ایدی . شپدیکی زمانمزده ولایت عامه ، دینی و حقوقی اولوق اوزره ایکی زمره یه آیریلدینی کبی ، هر ایکی زمره نكده صلاحیتلری آنجا ق مادی براتخابه اقتران ایتمکله رسمیت کسب ایدم بیلیر .

هر ایکی ولایتك مجتهدین کرام حضراتنه مخصوص اولدینی زمانلره « قنوی دوری » ، حقوقه عائد صلاحیت تشریعیه نك تعضوا ایدم رک دیکرندن آیریلش اولدینی زمانده « قاتون دوری » دیلم . شو حالده کرك « قنوی دوری » نه ، کرك « قاتون دوری » نه کوره « اهل حل و عقد » کینلردن عبارت اولدینی میدانه چیقور ، دیمکدر . ایسته اهل اصول لسانه کوره « اجماع » دنیلن دلیل کرك ولایت دینی بی ، کرك ولایت حقوقیه بی حائز بولونان اهل حل و عقدك اتفاقدن عبارتدر . بناءً عليه « اجماع » شویله تعریف اولونه بیلیر :

« معنوی یا خود مادی براتخاب دو لایسیه رسماً صلاحیت تشریعیه به مالک عینی عصره و عینی محیطه منسوب بولان کیمسه لرک اعتقاد ، عبادت ، حقوق خصوصلر نده اتفاق ایتملریدر ، بو تعریفدن آ کلاشیلدینی وجهله اجماع ، اهل اتفاقد حال و دورلرینه کوره ابتدا ایکی یه آیریلیر :

۱ ) معنوی اتخاب دو لایسیه صلاحیت تشریعیه به مالک اولانلرک اجماعی .  
 ۲ ) مادی اتخاب دو لایسیه صلاحیت تشریعیه به مالک اولانلرک اجماعی .  
 بولردن برنجیسی ولایت دینه اربابتك اجماعیدر . ولایت دینه اربابتك قنوی دورنده مجتهدلردن ، قاتون دورنده بولنلرک خلفلرندن عبارت اولدینی آ کلاشیلدی .

ایکنجیسی ولایت حقوقیه اربابتك اجماعیدر .

شو حالده اوچ دورلو اجماع وار دیمکدر : ۱ ) مجتهدلرک اجماعی ،  
 ۲ ) خلفلرینک اجماعی ، ۳ ) اهل حل و عقدك اجماعی .

بو اجماعلردن هر اوچی عینی حقیقت و ماهیتی حائزدر . فقط آرالر نده شکه و خارجی وصفلره عائد فرقلر بولندیغندن هر اوچونک آری آری مطالعه ایدیلرلی ایجاب ایدر . آنکچون صر سیه مجتهدلرک و خلفلرینک ، صوکراده اهل حل و عقدك اجماعلری موضوع بحث ایدیه جکدر .